

PODEZŘELÝ MESIÁŠ

1 Kor 15,3-11

kázání ze soboty 13. 12. 2014 – br. Michal Balcar

Úvod

Rád bych dnes navázal na své kázání, které jsem pronesl minulý týden během rozhlasové bohošlužby a nazval ho "Proč se Spasitel světa narodil tak divným způsobem". Dovolil bych si totiž tvrdit, že ony podivné a podezřelé prvky z života Ježíše Nazaretského nevymizely s jeho narozením, ale objevovaly si i nadále. Ježíš byl totiž krajně podezřelý Mesiáš.

Narození

O pochybnostech, které obklopovaly jeho narození, jsem již mluvil, takže dnes jen pouze stručně připomenu. Nikdy mezi lidmy neutichly spekulace o tom, jak to vlastně bylo. Oficiální příběh je dobře známý, ale kdo kdy slyšel cokoli o tom, že by nějaká žena počala z Ducha svatého? Prosím vás! A nezapomeňte na ty prapodivné návštěvníky, kteří přišli k jeho kolébce – ehm, tedy k jesličkám, protože žádnou kolébku neměl. Perští kouzelníci a pastýři? Neměli by nově narozeného Mesiáše navštívit znalci zákona, rabíni, a velekněží? Neměl by se narodit v důstojnějších podmínkách?

Je pravda, že ještě jeden Žid vzal zprávu o narození nového židovského krále vážně – Herodes Veliký, starý paranoik. Ale jeho oslava vánočních událostí asi nebyla z těch, které bychom očekávali a které bychom si přáli.

Podezření sílí

Jenže pochybnosti nad Ježíšovým mesiášstvím nezmizely s jeho narozením. Ježíš pocházel z Nazareta a tato skutečnost sama o sobě vzbuzovala rozpaky. "Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrého?" říká Natanael v první kapitole Janova evangelia. Jako bychom dneska řekli, že Ježíš pocházel z Chánova u Mostu, nechvalně proslulá čtvrti s vysokou kriminalitou. Copak odtamtud může přijít Mesiáš?

Promiňte, ale problematický je i Ježíšův první zázrak. Změnit vodu ve víno? Neměl by nadpřirozenými činy takhle plýtvat? Není rozumnější, aby uzdravoval lidi, aby dělal něco k Boží slávě? Ale udělat zátrak jenom proto, že by brzo skončila svatba? To je jednoduše nerozum, nic jiného.

Ježíš se navíc celý život stýkal s podivnými lidmi. Lukáš 7,34 mluví o jeho pověsti jasně: "Přišel Syn člověka, jí a pije – a říkáte: ‚Hle, milovník hodů a pitek, přítel celníků a hříšníků!‘" Žrout a pít, je doslova řečeno v řečtině. Hodí se to? Je to správné, aby se opravdu duchovní člověk bavil s takovými lidmi? "A nakrásně může vyprávět o tom, že je přišel zachránit. Vždyť je zřejmé, že je mu mezi nimi dobře!" A Lukáš vzápětí jasně demonstruje, že tito lidé mají pravdu. Ježíš dovoluje ženě, která je součástí sexuálního byznysu, aby se ho dotýkala, aby ho hladila. Měl by něco takového dovolit Mesiáš?

Provokuje

Každý, kdo alespoň jednou přečetl evangelia, mi dá za pravdu, že Ježíš je provokatér. Je útočný. Je kousavý. Vezměme třeba výrok, který pronesl, když stál se svými příznivci u Chrámu. U toho nejsvětějšího místa judaismu. Právě zde sídlila šchina – Boží sláva. A Ježíš velmi necitlivě u něj pronesl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej postavím.“ *Tu řekli Židé: „Čtyřicet šest let byl tento chrám budován, a ty jej chceš postavit ve třech dnech?“* (J 2, 19-20). Ano, evangelium dodává, že mluvil o Chrámu svého těla, ale Ježíš to tak nějak zapomněl dovysvětlit. Jak by si to ti, kdo ho slyšeli, mohli domyslet?

Tenhle podezřelý Mesiáš vytvořil obřad, který přejali všichni jeho následovníci a nazývají ho večeře Páně. A samotný ten obřad je zásadně podezřelý a podivný. V každé slušné lidské společnosti je jezení lidského masa a pití lidské krve zapovězené a přece právě to, ti, kdo Ježíše následují, dělají. *“Amen, amen pravím vám, nebudete-li jíst těla syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život.”* To je přece jasná výzva ke kanibalismu. A nebo alespoň ten obřad kanibalismus symbolizuje. A slušní lidé na něco takového musí zareagovat jako tito: “Od té chvíle ho mnoho jeho učedníků opustilo a už s ním nechodili.”

Co ta všechna zbytečná uzdravení v sobotu? Bylo to vždycky nezbytně nutné? Nemohlo to v mnoha případech počkat, než skončí sobotní den? A i kdyby si Ježíš myslel, že je to správné, byl tohle opravdu jediný způsob? Nebylo lepší si nejprve s lidmi promluvit a pak teprve konat? Považovali bychom za rozumného člověka, který by si někde v nějaké muslimské zemi během Ramadánu uspořádal hostinu na náměstí? Považovali bychom za rozumného člověka, který by si přinesl cirkulárku a začal s ní řezat před katolickým kostelem, aby ukázal, že neděle není pravý den odpočinku? Je to, co Ježíš dělal, rozumné?

Podezřelá smrt

Vše vyvrcholilo Ježíšovou smrtí. Byl vydán do rukou pohanů. Že by Mesiáš mohl umřít, není bezpochyby nijak překvapivé. Ale umřít by měl čestnou smrtí. A ta Ježíšova nebyla čestná ani náhodou. Zemřel z rukou bezbožníků, pohanů. A do těch rukou ho vydali mocní národa, kvůli kterému údajně přišel. Nestáli o něj ani Židé ani pohané. Ukřižován byl jako otrok. Dt 21,22-23 *“Bude-li nad někým pro hřích vynesena rozsudek smrti, bude-li usmrčen a ty jej pověsíš na kůl, nenecháš jeho mrtvolu na kůlu přes noc, ale bezpodmínečně ho pohřbíš též den, protože ten, kdo byl pověšen, je zlořečený Bohem. Neposkvrníš svou zemi, kterou ti dává do dědictví Hospodin, tvůj Bůh.”*

Nebyl Ježíšův výkřik na kříži: Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? nakonec příznáním právě toho, že je zlořečen, opuštěn Bohem. Jeho život byl životem, který je pro Mesiáše podezřelý. Smrt jeho mesiášský nárok úplně zdiskreditovala. Kdo by v něho ještě mohl věřit po tom všem?

A přece...

My. Navzdory tomu všemu, co jsem řekl, věříme, že on byl Mesiášem. Podezřelým, provokujícím, zvláštním, tajemným, neodpovídajícím našim představám. Proč věříme? Protože Ježíšův příběh nekončí jeho smrtí. Kdyby končil, znamenalo by to prohru. Ježíšův příběh má pokračování.

Jak říká formule víry 1 Kor 15,3-11: *“Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem a byl pohřben; byl vzkříšen třetího dne podle Písem, ukázal se Petrovi, potom Dvanácti. Poté se ukázal více než pěti stům bratří najednou; většina z nich je posud na živu, někteří však již zesnuli. Pak se ukázal Jakobovi, potom všem apoštolům. Naposledy ze všech se jako nedochůdčeti ukázal i mně. Vždyť já jsem nejmenší z apoštolů a nejsem ani hoden jména apoštol, protože jsem pronásledoval církev Boží. Milostí Boží jsem to, co jsem, a milost, kterou mi prokázal, nebyla nadarmo; více než oni všichni jsem se napracoval – nikoli já, nýbrž milost Boží, která byla se mnou. Ať už tedy já, nebo oni – tak zvěstujeme a tak jste uvěřili.”*

Zjevil se i nám. Ne fyzicky, Tedy alespoň mně ne. Ale vstoupil do mého života a proměnil ho. Setkání s ním ze mne udělalo jiného člověka. Ježíš je podezřelý Mesiáš pro podezřelé lidi. Církev usilovně bojovalo o to, aby z něj udělala Mesiáše řádného pro řádné lidi. Z tří kouzelníků udělala tři krále, z židovského vesničana udělala nadpозemsky krásného bělocha. A přesto se jí nepodařilo zakrýt všechny pohoršující rysy. Je dost dobrý pro nás? Kéž je našim vyznáním slovo apoštola Pavla:

“Nestydím se za evangelium, je to moc ke spasení, pro každého, kdo věří.”